

> OP WEG NAAR PASSEND ONDERWIJS

Nieuw samenwerkingsverband opgericht

tekst Ineke Westbroek

Om alle basisschoolkinderen het onderwijs te kunnen bieden dat bij hen past moeten scholen, schoolbesturen en ondersteunende instanties nog efficiënter gaan samenwerken. Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam is het gevolg hiervan. Wat betekent dit voor scholen?

In Rotterdam bestonden al de twee samenwerkingsverbanden Weer Samen Naar School en het Expertisecentrum Speciaal Onderwijs (ECSO). Deze worden per 1 augustus 2014 opgeheven en gaan dan op in Passend Primair Onderwijs Rotterdam, kortweg PPO Rotterdam. Alle onderwijsondersteuning van lichte tot zware zorg valt straks onder de verantwoordelijkheid van PPO Rotterdam. Intussen worden binnen het nieuwe samenwerkingsverband afspraken gemaakt over onder andere de taakverdeling en de doorverwijzing van leerlingen.

Profielen

Een belangrijke stap is de opstelling van *schoolondersteuningsprofielen*. Daartoe is een inventarisatie gemaakt van de moge-

De inspectie zal basisscholen niet als 'zwak' wegzetten als ze zorgleerlingen opvangen.

foto Petja Buitendijk

←

lijkheden die basisscholen hebben om leerlingen ondersteuning te bieden. Alle scholen hebben intussen vragenlijsten ingevuld waaruit de mogelijkheden blijken van iedere individuele school. Deze vragenlijsten zijn inmiddels geanalyseerd en ze leiden tot een profiel voor iedere school. Op basis van alle schoolondersteuningsprofielen wordt bekeken welke basisondersteuning alle scholen minimaal moeten kunnen bieden aan de leerlingen.

Jeugdzorg

De invoering van passend onderwijs heeft ook een sterke relatie met komende veranderingen binnen de jeugdzorg. Deze zal worden georganiseerd in wijkteams, met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) als beheerder. Het spreekt voor zich dat een goede samenwerking met de scholen in de wijken noodzakelijk is. Passend onderwijs en jeugdzorg streven er beide naar om alle zorg en onderwijsondersteuning nog beter te gaan organiseren vanuit de gedachte dat het kind centraal staat. De ontwikkelingen roepen vanzelfsprekend vragen op. Wat gaat er veranderen, welke voorzieningen blijven er beschikbaar en op welke manier? Rekent de inspectie reguliere basisscholen straks af als 'zwakke school' als er zorgleerlingen bij komen?

Muren

'Onderwijsvormen en voorzieningen verdwijnen niet, maar de verdeling verandert', legt Johan van Knijff, bovenschools manager BOOR, uit. Van Knijff is tevens voorzitter van de werkgroep Schoolondersteuningsprofielen, een van de elf werkgroepen van PPO Rotterdam.

'De muren tussen scholen en ondersteuningsorganisaties verdwijnen, zodat beter samengewerkt kan worden bij het leveren van maatwerk voor alle leerlingen. Zo gaan bijvoorbeeld leerlingen, die een diagnose binnen het autistisch spectrum krijgen niet meer allemaal automatisch naar cluster 4 scholen (voor kinderen met ernstige gedrags-, ontwikkelings- en/of psychiatrische problemen – red). Sommige kinderen hiervan kunnen namelijk prima naar een reguliere

basisschool die hiervoor ondersteuning krijgt.'

Slagboom

'De slagboomdiagnostiek verdwijnt', stelt Peter de Vaal, sectormanager onderwijs bij Horizon Jeugdzorg en voorzitter van de werkgroep Communicatie, 'kinderen met een bepaalde diagnose hoeven niet meer definitief in het speciaal onderwijs te blijven. Na bijvoorbeeld een paar weken op een cluster 4 school kunnen zij naar een reguliere basisschool, die gespecialiseerd is in het begeleiden van kinderen met hun stoornis.' Leerkrachten vragen zich natuurlijk ook af wat dit alles betekent voor hun dagelijks handelen in de klas. 'Het betekent niet dat je van de ene op de andere dag bijvoorbeeld tien cluster 4 kinderen in je klas krijgt', stelt Van Knijff gerust, 'welke kinderen een school onderwijs kan bieden hangt af van het ondersteuningsprofiel van de school. Als een school zelf deze expertise heeft, kan die dat delen met andere scholen in dezelfde wijk. De expertise moet worden geborgd, zodat die niet verdwijnt als degene met die specialisatie vertrekt. De komende tijd wordt er veel geïnvesteerd in scholing. Als de expertise op de school ontbreekt, kan deze ook altijd ondersteuning krijgen vanuit PPO Rotterdam.' Het resultaat moet zijn dat kinderen met

ondersteuningsbehoeften zo veel mogelijk in hun eigen omgeving onderwijs kunnen krijgen.

Inspectie-eisen

'Er is al veel expertise op scholen', weet Annet Dries, directeur Agnesschool in Feijenoord en lid van de werkgroep Schoolondersteuningsprofielen, 'veel scholen investeren al in handelingsgericht werken, waarbij signaleren en analyseren voorop staan. Op de Agnesschool doen we dat al jaren. Ook werken wij al langer samen met andere scholen in de wijk.'

De nieuwe inspectie-eisen binnen passend onderwijs zijn een permanent aandachtspunt. Reguliere basisscholen worden niet als 'zwak' weggezet als zij zorgleerlingen opvangen, meldt een woordvoerder van OCW: 'Het gaat hooguit om 2% zorgleerlingen die deze scholen in hun samenwerkingsverband krijgen toegewezen. Met de weging wordt daarmee bovendien rekening gehouden.' Volgens de betrokken organisaties ligt de vorming van de nieuwe organisatie PPO Rotterdam goed op schema. Er moet nog veel gebeuren, maar er wordt hard gewerkt om passend onderwijs aan alle kinderen in de regio te kunnen blijven leveren. Om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen is er de website www.pporotterdam.nl!

NIET PESSIMISTISCH OVER RAPPORT ALGEMENE REKENKAMER

Onderzoek van de Algemene Rekenkamer wijst uit dat veel Nederlandse scholen niet de financiële middelen hebben om zorgleerlingen passend onderwijs aan te bieden. Twintig procent van de scholen zou in de rode cijfers zitten en daarom moeten bezuinigen op personeel dat nodig is om passend onderwijs te bieden. Ook zouden de groepen op reguliere basisscholen te groot zijn om zorgleerlingen te kunnen plaatsen.

Wat Rotterdam betreft valt dit allemaal mee, zegt Kees Terdu, voorzitter Bestuur PPO Rotterdam: 'Het klopt dat we zuinig moeten zijn, maar Rotterdamse scholen zitten niet in de rode cijfers. Het totale aantal Rotterdamse zorgleerlingen in het basisonderwijs bedraagt iets minder dan 5% en niet elke zorgleerling moet automatisch naar het regulier onderwijs. De 'rugzakjes' (leerling-gebonden financiering – red.) verdwijnen wel, maar het samenwerkingsverband PPO krijgt een budget voor nieuwe formatie en heeft een geschatte inkomstenbegroting van ongeveer 20 miljoen euro.'